

Klagenemnda for offentlige anskaffelser

Saken gjelder: Avvisning av leverandør. Endring av konkurransegrunnlag.
Ettersending/supplering. Kvalifikasjons-/dokumentasjonskrav.

Sykehusinnkjøp HF gjennomførte en åpen tilbudskonkurranse for etablering av øyeinjeksjonsklinikk ved Elverum sykehus. Klager anførte at valgte leverandør skulle vært avvist på grunnlag av manglende oppfyllelse av kvalifikasjonskravene. Videre anførte klager at innklagede hadde foretatt en vesentlig endring av konkurransegrunnlaget ved å senke terskelen for hva som måtte anses som et «relevant» kvalitetssikringssystem. Klagenemnda kom til at valgte leverandør ikke oppfylte kvalifikasjonskravet om «tilstrekkelig kapasitet og gjennomføringsevne» og at innklagede har brutt regelverket ved vurderingen av om valgte leverandør oppfylte kvalifikasjonskravet om kvalitetssikringssystem.

Klagenemndas avgjørelse 24. februar 2026 i sak 2025/1900

Klager: Syljuåsen AS

Innklaget: Sykehusinnkjøp HF

Klagenemndas medlemmer: Hallgrim Fagervold, Sverre Nyhus og Wenche Sædal

Bakgrunn:

- (1) Sykehusinnkjøp HF (heretter *innklagede*) kunngjorde 7. oktober 2025 en åpen tilbudskonkurranse for etablering av øyeinjeksjonsklinikk ved Elverum sykehus. Anskaffelsens verdi var estimert til 12 millioner kroner ekskl. mva. Tilbudsfrist var 4. november 2025.
- (2) Anskaffelsen gjaldt entreprise for fagene bygg og elektro. Innklagede skulle benytte seg av eksisterende rammeavtaler for utførelse av fagene rør, ventilasjon, automatikk og lås og beslag.
- (3) Det fremgikk av konkurransegrunnlaget at innklagede planla å velge tilbud på bakgrunn av en vurdering av tilbudene slik de forelå på tilbudstidspunktet. Avklaringer ville likevel bli gjort «i henhold til de behov som eventuelt oppstår». Det kunne også bli gjennomført forhandlinger dersom innklagede «etter at tilbudene er mottatt, vurderer dette som formålstjenlig».
- (4) «Pris» var eneste tildelingskriterium.
- (5) I konkurransegrunnlaget var det stilt flere kvalifikasjonskrav. Innledningsvis fremgikk det at:

«For å kunne få sitt tilbud evaluert må Tilbyder levere egenerklæring om at han oppfyller samtlige av de kvalifikasjonskravene som er oppgitt nedenfor. Den eller de tilbyderne

Postadresse:
Postboks 511 Sentrum
5805 Bergen

Besøksadresse:
Zander Kaaes gate 7
5015 Bergen

Telefon: +47 55 19 30 00 post@knse.no

som blir innstilt til avtaleinngåelse må før tildeling av avtale dokumentere oppfyllelse av kvalifikasjonskravene i henhold til de opplyste dokumentasjonskrav.»

- (6) Blant annet følgende krav var stilt til leverandørenes kvalifikasjoner:

«4.3 Tekniske og faglige kvalifikasjoner

Kvalifikasjonskrav	Dokumentasjonskrav
<i>Tilbyder skal ha tilstrekkelig kapasitet og gjennomføringsevne</i>	<i>Oversikt over tilbyders totale bemanning, samt oversikt over antall årsverk, med kompetanse for spesielle/viktige fagområder for gjennomføring av denne kontrakten.</i> <i>Det skal redegjøres for hvordan tilbyderen vil sikre tilstrekkelig kapasitet for dette oppdraget. Det skal blant annet legges frem en bemanningsplan for oppdraget som viser antallet egne ansatte, innleide, underentreprenører med mer.</i>

4.4 Kvalitetssikringsstandarder og miljøledelsesstandarder

Kvalifikasjonskrav	Dokumentasjonskrav
<i>Det kreves at tilbyderen har et relevant kvalitetssikringssystem ISO 9001:2015, eller tilsvarende.</i>	<i>Dersom tilbyder har attest for et kvalitetssikringssystem utstedt av uavhengige organer som bekrefter at tilbyder oppfyller visse kvalitetssikringsstandarder, eksempelvis ISO 9001:2015, kan kopi av attesten vedlegges som dokumentasjon på at kravet er oppfylt.</i> <i>Dersom tilbyder ikke har sertifisering ISO 9001:2015, bes det om at kvalitetssikringssystemet fremlegges i sin helhet.»</i>

- (7) Videre var det i konkurransegrunnlaget stilt krav til tilbudet. Under punkt «3.2. Tilbudets utforming» var det inntatt en liste over hvilke dokumenter som skulle leveres. Leverandørene skulle blant annet levere «Dokumentasjon på oppfyllelse av kvalifikasjonskravene», herunder «Dokumentasjon av tilbyders tekniske og faglige kvalifikasjoner, jf. pkt. 4.3» og «Dokumentasjon på et kvalitetssikringssystem, jf. pkt. 4.4».

- (8) Før tilbudsfristens utløp mottok innklagede tre tilbud, herunder fra Syljuåsen AS (heretter *klager*) og Fagflis Elverum AS.
- (9) Fagflis Elverum AS innga tilbud som hovedleverandør med fire underleverandører, herunder R3 Entreprenør AS (heretter *R3 Entreprenør*). Forpliktelseserklæringer for alle underleverandørene var vedlagt tilbudet. Det fremgikk av forpliktelseserklæringen til R3 Entreprenør at de skulle bidra med «*Betongsaging og kjerneboring [sic]*».
- (10) Den 19. november 2025 ble leverandørene informert om at kontrakt var tildelt Fagflis Elverum AS (heretter *valgte leverandør*).
- (11) Klager sendte en henvendelse til innklagede den 25. november 2025, hvor innklagede ble bedt om å avklare flere forhold som gjaldt valgte leverandørs oppfyllelse av kvalifikasjonskravene. Henvendelsen ble besvart av innklagede den 8. desember 2025. Klager klaget deretter på tildelingsbeslutningen, ved brev 11. desember 2025. Innklagede svarte på klagen den 18. desember 2025 og tok ikke klagen til følge.
- (12) Valgte leverandør ettersendte en tentativ fremdriftsplan og forpliktelseserklæring for underleverandøren Urban Reuse Norway AS/ Bevar (heretter *Bevar*), som begge var datert 16. desember 2025. Av den tentative fremdriftsplanen fremgikk blant annet hvor stor bemanning som var planlagt brukt til gjennomføringen av de ulike arbeidene i entreprisen. I forpliktelseserklæringen sto det at Bevar skulle bidra med tre personer for å utføre «*Betongsaging og kjerneboring*».
- (13) Klagen ble brakt inn for Klagenemnda for offentlige anskaffelser den 30. desember 2025. Klagebehandling startet samme dag, jf. forskrift 15. november 2002 nr. 1288 om klagenemnd for offentlige anskaffelser (heretter *klagenemndsforordningen*) § 13 siste punktum.
- (14) Innklagede har bekreftet at kontraktsinngåelse avventes til klagenemnda har behandlet klagen, og saken er derfor gitt prioritert behandling.
- (15) Nemndsmøte i saken ble avholdt 23. februar 2026.

Anførsler:

Klager har i det vesentlige anført:

- (16) Valgte leverandør oppfyller ikke kvalifikasjonskravet om tilstrekkelig kapasitet og gjennomføringsevne, og har heller ikke dokumentert oppfyllelse av kvalifikasjonskravet. Innklagede hadde derfor plikt til å avvise valgte leverandør, og omgjøre tildelingsbeslutningen slik at kontrakten tildeles klager. Tilbudet manglet blant annet en bemanningsplan, herunder en oversikt over hvordan arbeidskraften skulle fordeles mellom egne ansatte, innleide og underentreprenører. Valgte leverandør har heller ikke fremlagt oversikt over antall årsverk eller beskrevet hvilken kompetanse deres egne utførende ressurser har. At det i tilbudet til valgte leverandør sto at de ville benytte «*så mange som trengs*» av egne ansatte for å utføre arbeidet, var en generell og uforpliktende formulering som ikke ga oppdragsgiver tilstrekkelig grunnlag for å vurdere om leverandøren hadde den nødvendige kapasiteten.
- (17) Innklagede plikter å se bort fra den ettersendte forpliktelseserklæringen fra Bevar ettersom den utgjør en ulovlig supplerings av valgte leverandørs tilbud i strid med de

grunnleggende prinsippene i anskaffelsesloven. Innen tilbudsfristen hadde ikke valgte leverandør levert forpliktelseserklæring som viser at de råder over ressursene til Bevar. Forpliktelseserklæringen for underleverandøren R3 Entreprenør, datert 3. november 2025, må anses ugyldig ettersom det fremgår av Brønnøysundregisteret at dette selskapet ble slettet 25. oktober 2025. Den nye underleverandøren Bevar er et nytt rettssubjekt, som ikke var en del av det opprinnelige tilbudet til valgte leverandør. Siden det ikke foreligger dokumentasjon på at valgte leverandør råder over Bevars ressurser, er kvalifikasjonskravet om tilstrekkelig kapasitet og gjennomføringsevne ikke oppfylt.

- (18) EG HoltePortalen er ikke tilsvarende ISO 9001:2015 og valgte leverandør oppfyller følgelig heller ikke kvalifikasjonskravet om kvalitetssikringssystem. ISO 9001:2015 er en internasjonal standard som spesifiserer krav til et kvalitetssikringssystem, blant annet om ledelsens ansvar, ressursstyring, analyse og forbedring. EG HoltePortalen er kun et digitalt verktøy for administrasjon av kvalitetssikring. At valgte leverandør har lisens på EG HoltePortalen, sier ingenting om i hvilken grad systemet er implementert i bedriften. Det foreligger dermed ikke dokumentasjon for at valgte leverandør har et kvalitetssikringssystem som oppfyller kravene i ISO 9001:2015. På grunn av at valgte leverandør ikke oppfylte kvalifikasjonskravet, hadde innklagede plikt til å avvise valgte leverandør.
- (19) Innklagede har brutt regelverket ved å foreta en vesentlig endring av konkurransegrunnlaget. Innklagede har senket terskelen for hva som utgjør et relevant kvalitetssikringssystem, i strid med ordlyden i kvalifikasjonskravet. Det er tydelig at innklagede ikke har vurdert om valgte leverandørs kvalitetssikringssystem er tilsvarende ISO 9001:2015, men heller vurdert om systemet er tilstrekkelig for en mindre entreprisekontrakt.
- (20) Tilbudet til valgte leverandør skulle ikke vært vurdert i det hele tatt ettersom valgte leverandør ikke leverte egenerklæring om oppfyllelse av kvalifikasjonskravene, slik konkurransegrunnlaget krevde.

Innklagede har i det vesentlige anført:

- (21) Valgte leverandør oppfyller kvalifikasjonskravet om tilstrekkelig kapasitet og gjennomføringsevne. Det fremgår av tilbudet at valgte leverandør støtter seg på underleverandører for rivearbeid/kjerneboring, maling/gulvbelegg, himling og stålarbeid, og har levert forpliktelseserklæringer som understøtter dette. Den ettersendte tentative fremdriftsplanen til valgte leverandør, som også viser hvor mange ressurser hver av underleverandørene stiller til rådighet, utgjør en lovlig supplerings av tilbudet.
- (22) I perioden rundt tilbudsinnlevering ble underleverandøren R3 Entreprenør fusjonert inn i Bevar. Klagers påstand om at Bevar er et nytt rettssubjekt er dermed feil. Fusjoneringen er også grunnen til at Bevar har erstattet R3 Entreprenør i den ettersendte fremdriftsplanen. Bytte av underleverandør anses ikke for å være en vesentlig endring, og er følgelig lovlig. Ikke mindre gjelder det her hvor det ikke egentlig er skjedd en utskiftning av underleverandør, ettersom det er skjedd en innfusjonering.
- (23) Valgte leverandør oppfylte også kvalifikasjonskravet om kvalitetssikringssystem ved at de benyttet EG HoltePortalen. Det var bare stilt krav om et «relevant» kvalitetssikringssystem. Hva som er relevant, avhenger av hva som skal anskaffes. Denne anskaffelsen er en liten bygge- og anleggsanskaffelse. Det ligger derfor innenfor oppdragsgivers skjønn å akseptere andre relevante kvalitetssikringssystem enn ISO

9001:2015. Redegjørelsen i valgte leverandørs tilbud for hvordan EG HoltePortalen benyttes, samt innklagedes egen gjennomgang av EG HoltePortalen, viser at EG HoltePortalen er et relevant kvalitetssikringssystem som vil sikre en god gjennomføring av prosjektet. Siden valgte leverandør oppfylte samtlige kvalifikasjonskrav foreligger det ingen avvisningsplikt.

- (24) Ved innlevering av tilbud har valgte leverandør svart «Ja» i Mercell for at de oppfyller de enkelte kvalifikasjonskravene. Det forelå dermed bekreftelse fra valgte leverandør på at de oppfylte kvalifikasjonskravene.

Klagenemndas vurdering:

- (25) Klager har deltatt i konkurransen, og har saklig klageinteresse, jf. forskrift om klagenemnd for offentlige anskaffelser § 6. Klagen er rettidig. Konkurransen gjelder etablering av øyeinjeksjonsklinikk som er en bygge- og anleggsanskaffelse. Anskaffelsens verdi er estimert til 12 millioner kroner ekskl. mva. I tillegg til lov 17. juni 2016 nr. 73 om offentlige anskaffelser (heretter *loven*) følger anskaffelsen forskrift 12. august 2016 nr. 974 om offentlige anskaffelser (heretter *forskriften*) del I og del II, jf. forskriften §§ 5-1 og 5-3.
- (26) Det første spørsmålet for klagenemnda er om innklagede hadde plikt til å avvise valgte leverandørs tilbud som følge av at de ikke leverte egenerklæring for oppfyllelse av kvalifikasjonskravene.
- (27) Det følger av forskriften § 9-6 (1) bokstav b at oppdragsgiver «skal» avvise tilbud som inneholder «*vesentlige avvik fra anskaffelsesdokumentene*». I dette ligger at oppdragsgiver må følge de føringene som er satt i konkurransegrunnlaget, ved evalueringen av tilbudet, og at avvik fra konkurransegrunnlaget kan medføre avvisningsplikt.
- (28) Det fremgikk av konkurransegrunnlaget at for å «*kunne få sitt tilbud evaluert må Tilbyder levere egenerklæring om at han oppfyller samtlige av de kvalifikasjonskravene som er oppgitt nedenfor*». Isolert sett tilsier ordlyden at egenerklæringen er en forutsetning for å få tilbudet evaluert. Lest i sammenheng med konkurransegrunnlagets krav til utformingen av tilbudet, hvor det fremgikk at leverandøren skulle levere «*Dokumentasjon på oppfyllelse av kvalifikasjonskravene*», er det imidlertid mer naturlig å forstå kravet om egenerklæring som en midlertidig bekreftelse på at leverandøren oppfyller kvalifikasjonskravene. Egenerklæringen mister sin funksjon som slik midlertidig bekreftelse hvis leverandøren også skal levere dokumentasjon for at kvalifikasjonskravene er oppfylt. Det er dermed ikke naturlig å lese kravet som et absolutt krav som vil medføre en avvisningsplikt dersom det foreligger avvik.
- (29) Valgte leverandør har ikke levert egenerklæring om oppfyllelse av kvalifikasjonskravene, men har svart «Ja» i Mercell for at de oppfyller de enkelte kvalifikasjonskravene. Bekreftelsen i tilbudet og ved tilbudsinngivelsen i Mercell ivaretar samme funksjon som den forespurte egenerklæringen, og bekrefter at valgte leverandør oppfyller kvalifikasjonskravene.
- (30) Det forelå dermed ingen avvisningsplikt som følge av at valgte leverandør ikke leverte egenerklæring for oppfyllelse av kvalifikasjonskravene, jf. forskriften § 9-6 (1) bokstav b.

- (31) Klagenemnda går videre til å vurdere om valgte leverandør oppfylte kvalifikasjonskravet om *«tilstrekkelig kapasitet og gjennomføringsevne»*.
- (32) Det følger av forskriften § 9-5 (1) bokstav a at oppdragsgiver *«skal»* avvise en leverandør som *«ikke oppfyller kvalifikasjonskravene»*.
- (33) For å avgjøre om en leverandør oppfyller et kvalifikasjonskrav, må kvalifikasjonskravet og innholdet av tilbudet fastlegges ved tolking. Ved fastleggelsen av innholdet i et kvalifikasjonskrav skal det tas utgangspunkt i hvordan en rimelig opplyst og normalt påpasselig leverandør vil forstå kravet. Utgangspunktet for tolkningen er kravets ordlyd. Det kan også være nødvendig å tolke kvalifikasjonskravet i lys av det tilhørende dokumentasjonskravet og andre objektive momenter om hva kontrakten går ut på, se Høyesteretts avgjørelse i HR-2022-1964-A (Flage Maskin) avsnitt 55 og EU-domstolens avgjørelse C-27/15 (Pippo Pizzo) avsnitt 35 følgende.
- (34) Kvalifikasjonskrav knytter seg til leverandørens evne til å gjennomføre et slikt arbeid som den aktuelle anskaffelsen gjelder, og må i utgangspunktet oppfylles på tilbudstidspunktet, se klagenemndas avgjørelse i 2017/120 avsnitt 31.
- (35) Det aktuelle kvalifikasjonskravet var at leverandøren *«skal ha tilstrekkelig kapasitet og gjennomføringsevne»*. Dette skulle dokumenteres ved en *«Oversikt over tilbyders totale bemanning, samt oversikt over antall årsverk, med kompetanse for spesielle/viktige fagområder for gjennomføring av denne kontrakten»*. Det fremgikk videre av dokumentasjonskravet at det *«skal redegjøres for hvordan tilbyderer vil sikre tilstrekkelig kapasitet for dette oppdraget. Det skal blant annet legges frem en bemanningsplan for oppdraget som viser antallet egne ansatte, innleide, underentreprenører med mer»*.
- (36) At det kreves *«tilstrekkelig»* kapasitet og gjennomføringsevne tilsier at leverandøren må ha nok ressurser til å kunne gjennomføre kontrakten. Dokumentasjonskravet viser at det både dreier seg om å ha nok antall personer til gjennomføringen, og om at de personene som skal utføre arbeidet, har den faglige kompetansen som trengs for å gjennomføre anskaffelsen.
- (37) Kravet om *«tilstrekkelig»* kapasitet og gjennomføringsevne har en skjønnsmessig utforming som gir innklagede et visst handlingsrom med hensyn til hvor mange ressurser som kreves for å anse leverandøren for kvalifisert. Denne skjønnsutøvelsen kan i begrenset grad overprøves rettslig, jf. LH-2016-48643. Det som kan prøves er om innklagedes vurdering er gjort innenfor de rammer som kvalifikasjonskravet angir og ellers er i samsvar med de grunnleggende prinsippene i loven § 4, se HR-2022-1964-A (Flage Maskin) avsnitt 54.
- (38) Det er et grunnleggende skille mellom kvalifikasjonskrav og dokumentasjonskrav. Dokumentasjonskravet angir hvilke informasjonsbærere leverandørene må sende inn for å dokumentere at kvalifikasjonskravet er oppfylt, se lagmannsrettens avgjørelse i LB-2020-122884. Oppdragsgiveren har derfor ingen plikt til uten videre å avvise en leverandør som ikke oppfyller eller følger retningslinjene angitt i et dokumentasjonskrav.
- (39) Dokumentasjonskravet krevde at leverandøren leverte oversikt over sin totale bemanning, i tillegg til oversikt over hvor mange ressurser som ville benyttes i gjennomføringen av denne kontrakten, både av egne ansatte, innleide og underentreprenører. Det fremgikk

også at leverandøren skulle redegjøre for hvordan de ville sikre tilstrekkelig kapasitet for oppdraget. Valgte leverandør leverte en oversikt over deres totale bemanning, og det fremkom av tilbudet at de ville bruke «*så mange som trengs*» av egne ansatte for å gjennomføre oppdraget. Videre fremgikk en liste over fire underleverandører og hvilke arbeidere de ville utføre under kontrakten. Forpliktelseserklæringer for de fire underleverandørene var også vedlagt tilbudet.

- (40) Det fremgår imidlertid ikke noe sted i forpliktelseserklæringene eller i tilbudet for øvrig hvor mange ressurser underleverandørene stiller til rådighet. Det fremgår kun hvilke arbeidsoppgaver som underleverandøren skal utføre. Heller ikke for valgte leverandørs egne ressurser fremgår det hvor mange personer som skal benyttes for å gjennomføre kontrakten, utover at de vil benytte «*så mange som trengs*». Selv om dette er en generell og uforpliktende formulering, indikerer det at de maksimalt vil benytte alle de 19 ansatte som fremgår av oversikten. Slik saken er opplyst for klagenemnda, oppfylte imidlertid ikke valgte leverandør kvalifikasjonskravet alene, men var avhengig av støtte fra de fire underleverandørene for å ha tilstrekkelige ressurser til å gjennomføre kontrakten.
- (41) Tilbudet til valgte leverandør inneholdt forpliktelseserklæring fra blant annet R3 Entreprenør, som ble signert 3. november 2025. Det fremgår imidlertid av offentlige registre at selskapet R3 Entreprenør ble slettet den 25. oktober 2025. Ettersom selskapet ikke eksisterte og dermed heller ikke rådet over noen ressurser, har selskapet ikke forpliktet seg til å stille ressurser til rådighet for valgte leverandør. Dette endres ikke av at R3 Entreprenør ble fusjonert inn i Bevar den 25. oktober 2025, ettersom Bevar ikke leverte forpliktelseserklæring før etter tilbudsfristen og det ikke fremkom opplysninger i tilbudet om at valgte leverandør mente å støtte seg på Bevar for utførelsen av de oppgavene som R3 Entreprenør var underleverandør for. Det er klart at forpliktelseserklæringen til R3 Entreprenør ikke kan forstås som at Bevar mente å være underleverandør for valgte leverandør.
- (42) Kjernen i kvalifikasjonskravet er at leverandøren skal ha nok ressurser. Valgte leverandør har ikke levert all den dokumentasjonen som dokumentasjonskravet krevde, herunder har de ikke dokumentert hvor mange ressurser de selv eller underleverandørene stiller til rådighet. All den tid R3 Entreprenør ikke kan anses for å ha forpliktet seg til å stille ressurser til rådighet for valgte leverandør, og valgte leverandør selv ikke har tilstrekkelige ressurser for å gjennomføre kontrakten, hadde ikke valgte leverandør på tilbudstidspunktet dokumentert at de oppfylte kvalifikasjonskravet om «*tilstrekkelig kapasitet og gjennomføringsevne*».
- (43) Valgte leverandør har imidlertid ettersendt en tentativ fremdriftsplan og forpliktelseserklæring for underleverandøren Bevar datert 16. desember 2025. Den tentative fremdriftsplanen inneholder en oversikt over hvor stor bemanning som er planlagt til gjennomføringen av de ulike arbeidene i anskaffelsen, både for valgte leverandør selv og for hver av underleverandørene. Videre fremgår det av forpliktelseserklæringen at Bevar stiller tre personer til rådighet for valgte leverandør. Etter nemndas syn er det klart at den ettersendte dokumentasjonen dokumenterer at valgte leverandør oppfyller kvalifikasjonskravet om kapasitet og gjennomføringsevne. Spørsmålet er om ettersendingen var lovlig.
- (44) For konkurranser etter forskriften del II må muligheten til å ettersende dokumentasjon forstås i sammenheng med oppdragsgivers mulighet til avklaring etter forskriften § 9-3 (1) som angir at dialogen kan gjelde «*alle sider ved tilbudene og andre mottatte*

dokumenter eller opplysninger og kan blant annet omfatte avklaringer og forhandlinger». For å kunne gå i dialog om mangelfulle opplysninger etter forskriften § 9-3, stilles det krav om at tilbudet allerede ved utløpet av tilbudsfristen inneholdt opplysninger om oppfyllelsen av det aktuelle kvalifikasjonskravet, jf. lagmannsrettens avgjørelse i LE-2022-19926 som fulgte klagenemndas stornemndssak i 2020/515 avsnitt 39. Det er med andre ord ikke adgang til å foreta avklaringer for å avhjelpe leverandørens manglende oppfyllelse av kvalifikasjonskravene, da dette ville medføre en endring av selve forutsetningene for konkurransen, jf. den nevnte lagmannsrettsavgjørelsen.

- (45) Når det gjelder den tentative fremdriftsplanen, fremkom det av det opprinnelige tilbudet at valgte leverandør skulle benytte seg av fire underleverandører til å utføre arbeidet, i tillegg til egne ressurser. Det var også fremlagt forpliktelseserklæringer for underleverandørene, uten at det fremkom av disse hvor stor bemanning hver av underleverandørene stilte til rådighet. Siden tilbudet inneholdt opplysninger om at valgte leverandør skulle benytte seg av ressursene til de fire underleverandørene, var det tilstrekkelige holdepunkter til å få ettersendt den tentative fremdriftsplanen, hvor det fremgikk hvor mange ressurser som skulle benyttes fra valgte leverandør selv og hver av underleverandørene. Ettersendingen av den tentative fremdriftsplanen var dermed lovlig, jf. forskriften § 9-3 (1).
- (46) Annerledes stiller det seg for forpliktelseserklæringen fra Bevar. Det opprinnelige tilbudet inneholdt ingen opplysninger om at valgte leverandør ville støtte seg på Bevar. Det er først i den ettersendte fremdriftsplanen at det fremgår opplysninger om at Bevar skulle være underleverandør. Siden det er tilbudet slik det forelå ved utløpet av tilbudsfristen som er avgjørende for hvilke avklaringer som lovlig kan foretas, var ettersendingen av forpliktelseserklæringen til Bevar i strid med forskriften § 9-3. Følgelig hadde innklagede ikke anledning til å ta i betraktning den ettersendte forpliktelseserklæringen.
- (47) Slik saken er opplyst, vil valgte leverandør være avhengig av støtte fra de fire underleverandørene for å gjennomføre entreprisen. Valgte leverandør har ikke dokumentert at de oppfyller kvalifikasjonskravet om *«tilstrekkelig kapasitet og gjennomføringsevne»*, uten å støtte seg på Bevar for *«Betongsaging og kjerneboring»*. Innklagedes vurdering av valgte leverandørs kvalifikasjoner er følgelig ikke gjort innenfor rammene av kvalifikasjonskravet. Dermed har innklagede brutt regelverket ved ikke å avvise valgte leverandør, jf. forskriften § 9-5 (1) bokstav a.
- (48) Det neste spørsmålet for klagenemnda er om valgte leverandør oppfylte kvalifikasjonskravet om kvalitetssikringssystem.
- (49) Kvalifikasjonskravet var at leverandøren måtte ha *«et relevant kvalitetssikringssystem ISO 9001:2015, eller tilsvarende»*. Dette skulle dokumenteres ved fremleggelse av kopi av attest for *«et kvalitetssikringssystem utstedt av uavhengige organer som bekrefter at tilbyder oppfyller visse kvalitetssikringsstandarder, eksempelvis ISO 9001:2015»* eller, dersom leverandøren ikke hadde sertifisering etter ISO 9001:2015, skulle *«kvalitetssikringssystemet fremlegges i sin helhet»*.
- (50) Ordet *«relevant»* gir oppdragsgiver et skjønn med hensyn til hvilke kvalitetssikringssystem som vurderes å være tilstrekkelig for utførelsen av den konkrete anskaffelsen. Dette skjønnnet er imidlertid innskrenket av at det videre fremgår av kvalifikasjonskravet at kvalitetssikringssystemet måtte være *«ISO 9001:2015, eller*

tilsvarende». Den naturlige forståelsen av kvalifikasjonskravet lest som helhet, er at «ISO 9001:2015, eller tilsvarende» er en presisering av hva som utgjør et «*relevant kvalitetssikringssystem*». Kvalifikasjonskravet var dermed at leverandørens kvalitetssikringssystem måtte være «ISO 9001:2015, eller tilsvarende».

- (51) Innklagede har vurdert EG HoltePortalen som et «*relevant*» kvalitetssikringssystem, men har ikke foretatt en vurdering av om EG HoltePortalen er «*tilsvarende*» ISO 9001:2015. Det er klart for klagenemnda at innklagede ikke har forholdt seg til de føringene de har satt i konkurransegrunnlaget, ved vurderingen av om valgte leverandør oppfylte kvalifikasjonskravet om kvalitetssikringssystem. Dette utgjør et brudd på kravet om forutberegnelighet i loven § 4.
- (52) Klager har til slutt vist til at innklagedes kvalifikasjonsvurdering og fastlegging av terskel for oppfyllelse, innebærer at konkurransegrunnlaget er vesentlig endret, jf. forskriften § 8-4 (4). Til dette bemerker klagenemnda at det er en vesensforskjell mellom å endre konkurransegrunnlaget og ikke å forholde seg til de føringene konkurransegrunnlaget gir i en kvalifikasjonsvurdering. I NOU 2014: 4 s. 179 er det lagt til grunn at dersom en oppdragsgiver foretar endringer som ikke er vesentlige, må oppdragsgiveren sende informasjon om endringen til leverandørene som har inngitt tilbud. Innklagede har ikke kommunisert noen endring av konkurransegrunnlaget til leverandørene, og kvalifikasjonsvurderingen det her er tale om, innebærer kun en tolkning av konkurransegrunnlaget. Kvalifikasjonsvurderingen utgjør følgelig ikke en endring av konkurransegrunnlaget.
- (53) Bruddet klagenemnda har konstatert, kan ha hatt innvirkning på resultatet i konkurransen. Klagegebyret skal derfor tilbakebetales, jf. klagenemnds forskriften § 13.

Konklusjon:

Sykehusinnkjøp HF har brutt regelverket for offentlige anskaffelser ved ikke å avvise Fagflis Elverum AS fra konkurransen.

Sykehusinnkjøp HF har brutt regelverket for offentlige anskaffelser ved ikke å vurdere kvalifikasjonskravet til kvalitetssikringssystem i tråd med konkurransegrunnlaget.

For Klagenemnda for offentlige anskaffelser,

Wenche Sædal

Dokumentet er elektronisk godkjent og har ingen signatur